

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adausele sale „Foaia Interesantă”, „Foaia de glume „Bobîrnaci” și broșurile „Spicuri Economice”, e: pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. la an! „Lib.” cu „Foaia Int.” pt. economi 5 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foaie națională politică.

o o o

Apare în fiecare JOL

Insertiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — La inserate ce se dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă.

Insertiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte.

== Manuscriptele nu să dau înapoi. ==

Nu însemnăm noi nimic?

Glasuri germane din Viena și Berlin, cari își aduc aminte că suntem și noi aici!

Mai ales de când faurii politici dela Pesta, perzindu-și răbdarea de a face pe încetul popoarele din această țară tot o apă și-un pământ, — au apucat a învăța mai repede și mai nărozi moara lor de maghiarizare. — să țivesc și printre noi mai deși oamenii cu suflete mălăiețe, cari își cam perd nădejdea în viitorul nostru și să pleacă răului, să dau la închinăciuni spre — Turcii nostri dela Pesta! Ci-că a lor e puterea, a lor e viitorul, a lor e țara, noi să mai tăcem din gură!..

Noi însă, celalalt rînd de oameni, spunem că nu! Nici țara asta nu e numai a lor, nici viitorul nu e numai al lor, nici noi n'avem să tăcem din gură, ci să spunem tocmai cu glas înalt lumii, că și noi suntem aici, voim să trăim, ne cerem partea de drept la viață liberă, națională, căci fără de asta nu va fi liniște și pace n țară!

Cine nu vrea să înțeleagă rostul acestor glasuri de nemulțumire, care în vreme de pace ai crede că nu înseamnă nimica, — acela nu știe nimic din politică. Cîți ani de zile am strigat noi pe urma loviturilor politice maghiare, și țipetele noastre să părea că nu află nici un răsuneț, nici la Viena, nici la Berlin, nici aiurea. Și totuși ele erau auzite și erau însemnate! Și azi, cînd un cîias cu noroc să abătu peste înfloritul Regat al României, și cînd ea, cam înșelată în așteptările sale față de Austro-ungaria, să cam desface de politica acesteia și să apropie de politica popoarelor slave vecine ei, — astăzi să ridică și la Viena și la Berlin glasuri, cari, arătîndu-și părerea de rău pentru înstreinarea României, vădesc și aceea, că au auzit bine și strigătele noastre de durere din vremile de pace!..

Un ziar de frunte din Viena, „Die Zeit”, are articli foarte aprinși contra politicii „înalte” ce să face de Impărăția noastră austro-ungară! Marele ziar vienez zice, că dacă România să perde pentru Austro-ungaria și soașele sale din tripla-alianță (Germania și Italia), asta în cea mai mare parte

e a se mulțumi politice maghiare dripitoare de Români în Ungaria! România a văzut, că alipirea ei la Austro-ungaria nu ajută nimic numărșilor ei frați din această împărăție. Că de dragul alipirii ei, nu vrea nime să-i cruțe ori ocrotească cit de cit frații, — ci dimpotrivă să înțelege ca și cum România, dorind a-și scuti pielea proprie contra Rușilor, ar lăsa în voia sorșii pe frații sei din Austro-ungaria! Dar, uite, nu e așa. Azi România să înstrăinează și să abate spre alte plaiuri politice, mai înțelegătoare.

Cam așa scrie ziarul vienez. Ce va să zică asta? Au doară aceea, că țipetele noastre din timpurile de pace n'au fost auzite de nimenea și nu s'au scris în nici o inimă, și n'au avut nici o urmare? Credem că — din potrivă!

Ba și în Berlin să ridică azi voci la fel cu vocea lui „Die Zeit” din Viena. Marele ziar „Berliner Tagblatt” îi bagă pe față de vină Austriei, că „i-a dat pe României din Ardeal pe mâna nemeșimei ungare volnice!.. și arătîndu-i la ce urmări duc astfel de grele greșeli politice din vremile de pace, îi dă sfatul, că „mai bine ar pune odată capăt stărilor de ne-suferit ale Românilor din țările Coroanei Sfîntului Ștefan!..”

„Căci, zice ziarul german, în sfîrșit nici pretenia politică (a României față de Austro-ungaria), pretenie izvorită din un simț de a să păzi pe sine însași, nu poate suferi prea multe sarcinil Austro-ungaria să se îngrijească odată, ca naționalitățile (neamurile nemaghiare și negermane) să-și capete ceea-ce li-se cuvine! Atunci nu va mai fi lipsă de sfaturile „părintești” pe care gazelele austro-ungare cred că trebuie să le dea României, pentru ca s'o aducă iarăși la „drumul cel drept!..”

Așa gruește ziarul berlinez. Ce va să zică asta? Că auzitu-s'au și strigătele noastre, și iaca atunci vine răspunsul la ele, cînd e mai de lipsă! Și cînd mai tare nu și l'ar poști acei cărora lesună!

Iaca pentru ce avem credința

tot mai neclintită, că nu o politică „moderată”, guvernamentală, mălăiată, cerșitoare, e aceea care răspunde adevăratelor trebuințe ale acestui neam pe aceste plaiuri! Numai o politică plină de bărbăție, mergînd cu fruntea ridicată și dreptul seu cu glas tunător, o politică în care cuvintele bărbătești să fie urmate îndată de fapte bărbătești (și nu de o amorțire și zăpăceală uimitoare ca cea a zilelor noastre, cînd mai virtos ca ori cînd ar trebui să fim eroi, iar nu... fete bătrîne ce mergem nu numai sara, că și ziua, la... șezătoare politică cu flăcăul cel frumos ce are ochii de jaratic și dinții de fer, iar de cauți la picioarele lui, îl afli că are și copite de cal, copitele calului maghiarizării..), numai o politică bărbătească și făptuitoare, poate fi mîtuitoare pentru neamul nostru de pe aceste plaiuri!

Și iaca adevărit că însemnăm și noi ceva, încă mai mult decît credem, pe acest pământ, în această țară!

Iar de vrem să însemnăm tot mai mult, așa ca și cerbicoșii stăpîni ai zilei, să ne iee în samă, să ne împlinescă cererile drepte, apoi să nu rîvnim la politica Sașilor tîrători, nici la prăpădita politică a putrejiunii de Șegescu ori Burdea ori a slăbănogului Mangra! Prin o politică ca a lor, ne-am iscăli înșine contractul de lăpădare a drepturilor noastre la o viață viitoare scaldată în soarele libertății depline!

Români! Mai mult ca ori-și cînd, nădăjduiți în viitorul vostru mare!

O știre mare

care varsă lumină peste toate stările de azi din Răsărit!

Prințul Carol al României, să logodește cu Olga, fiica mai mare a Impăratului Rusiei!

Ziarul „Figaro” din Paris, unul din cele mai mari și cu vază dintre ziarele franceze, — aduce știrea pe care o primește dela Petersburg din izvorul cel mai vrednic de credință, că Principele Carol al României să va logodi în curînd cu fiica mai mare a Țarului Rusesc, cu Principesa Olga!

Vestea aceasta aproape nu mai miră pe nimenea, căci să vorbise doar, că acest lucru ar fi fost pus la cale chiar atunci cînd Țarul a

trimis pe Unchiul seu, Marele Duce Nicolaevici, să ducă Bastonul de Mareșal al armatei rusești Regelui Carol!

Astăzi vine mai mult o împlinire a acelu zvon. Și, mai ales după cele ce să petrec azi în Răsăritul Europei, ne pare foarte firească această știre. Iaca de ce:

Căsătoria aceasta are la temelu și un însemnat fond politic: Rusia, în urmărirea țintelor sale departe mergătoare, are lipsă de două lucruri:

întîi să atragă și pe România pe partea sa, fiindcă România trage azi în cumpănă, prin armata sa minunată, cit un mare stat!

a doua: voește să aibă tot ea înrîurire asupra Balcanului (țărilor din josul Dunării), și fiindcă a văzut că Bulgaria e o fiică cam îndărătnică și neascultătoare, — întocmi lucrurile așa, ca această fiică slavă, să rămînă nițel mai pe jos, mai napoi, iar rolul de conducătoare în Balcani, de care Bulgaria să arată nevrednică, îl împinsă în mâinile României, ca foarte serioasă și cuminte!

De ce nu, cînd știi că în tronul acestei vrednice României, va sta ca mîne ginerele tău avînd alături pe fica ta, a Țarului?

Și acum înțelegi și de ce Rusia nu numai că n'a făcut greutăți României în ridicarea ei contra Bulgariei și în lărgirea hotarelor sale spre Bulgaria, — căci nu are de ce să nu dorească a avea aci în vecini o Românie mare!..

În șirul acesta de socoteli, e vădit, că România va avea tot sprîginul Țarului ca să capete ea rolul de Conducătoare între statele balcanice, și în viitor nimic nu să va mai face în acest Răsărit al Europei, fără conlucrarea României și fiind și spre folosul ei, spre mărirea ei!

Iar cine poate țese firul gîndurilor și planurilor mai departe în viitor, ale României, mână în mână cu Rusia și cu celelalte state din Balcani, — să și-l țese și înfire și singur mai departe.

Legătura militară a României cu Austro-ungaria.

România să află de mulți ani, în un fel de tovarășie de arme (alianță) cu Austro-ungaria. Decînd la 1878 Rusia s'a arătat atît de în-

tunecată la suflet față de România, că, după războiul cu Turcii, luându-i Basarabia, nu i-a dat tot ce i-se pusese în vedere, întreg „Cuadrilaterul“, ci i-a dat numai partea cea mai slabă, băltoasă, Dobrogiă, — și aceea cu hotare așa de nefirești, încât era vădit că anume i-a croit așa hotarele, pentru ca la timp porivit Bulgaria să le poată ataca ușor și să-i iee România și această Dobrogiă, — după aceste semne de gânduri rele România s'a alipit încetul cu încetul la grupa de puteri a Austriei, până ce lumea a început a o socoti de-adreptul aliată, legată prin un fel de contract, de Austroungaria și de triplă alianță din care aceasta face parte. Teama de Rusia le apropiase de olaltă. Că de să temea România de Austroungaria, nu mai puțin să temea și să teme însași Austroungaria, spre care Rusia privește mereu chiorș, știind că are aci atâtea milioane de frați slavi, a căror liberare ea o dorește, precum a dorit-o pe a Slavilor din Balcani.

În timpul mai nou înse, Rusia a început să asigure pe România în tot chipul despre aceea, că din partea ei poate fi liniștită, ea nu i poartă nici cel mai mic gând rău! Din potrivă, dorește o apropiere întemeiată pe dreaptă prețuire împrumutată. Îndeosebi faptul mai nou, că România, chiar la îndemnul Rusiei, fu lăsată să intre în Bulgaria și să-și iee hotarul ce și-l tot dorea, și fu onorată cu chemarea de a fi ea făcătoarea ordinei și a păcii între nebunele sale vecine de peste Dunăre, — a încredințat pe România că e adevărat că Rusia nu-i mai poartă gânduri rele. Din potrivă îi vrea înălțarea și mărirea.

O urmare a acestor dovezi liniștitoare; să spună că ar fi aceea, că România nu va mai, iscăli contractul de tovărășie de arme, ce avea iscălit până acum față de Austroungaria. Ziarul „Berliner Lokalanzeiger“ din Berlin, foaie de a guvernului german scoate la iveală acest lucru. El spune că tocmai acum, în vara asta, să sfirșește termenul contractului ce era în valoare între cele două state, și după cum să știe la Berlin, acest contract nu va fi renoit. România nu să va mai lega în dreapta ori în stînga, ci își va lăsa mână liberă. Cea-ce în același timp înseamnă totuși o biruință a politicii rusești asupra celei austroungurești. Rusiei îi e destul deocamdată și atât, ca acel contract să nu mai fie renoit de România, căci acesta e pasul cel dintîi pentru a trece ca mîne pe partea cealaltă.

La CLUJ a fost așezat în scaun fișpan-nou. Părintele protopop Hațeganu din Cojocna, a voit să vorbească zbičiuind încercarea de a înființa o parohie gr-cat. maghiară în Cluj, — dar n'a fost lăsat la cuvînt de președinte! Căci nu le place să le sune în urechi adevărul chiar la zile așa de „sărbătoare“.

România, făcătoare de pace!

Solii de pace adunați la București, divănesc despre „pace“, în vreme-ce armatele țarilor lor să bat mai departe ca orbii! — România e silită a să pune cu trupul său între războitori. — Ci-că a și avut o ciocnire cu Sîrbii, prinzînd 2 escadroane de călăreți sîrbi. — Primejdia unui nou războiu cu Turcii.

De Joia trecută până Duminecă, s'au petrecut următoarele întîmplări mai însemnate:

Regele Ferdinand al Bulgariei, văzîndu-și țara tot mai strîmtoată, a trimis a treia telegramă Regelui Carol al României, rugîndu-l să înceteze înaintarea armatelor române spre Sofia, ba să întrevină și la celelalte două state, ca se înceteze luptele! Că să dă României tot ce și-a cerut, fără gînd a i-se mai cere vre-odată înapoi! Regele Carol i-a-răspuns binevoitor vecinului seu strîmtoat și năcăjit. A trimis apoi telegrame Regilor Sîrb și Grec, rugîndu-i să primească cererea Bulgariei, de a înceta focul asupra ei, — dar Grecii n'au voit să primească aceasta, că spun că n'au încredere în cererile Bulgarilor. Îscălească pacea și atunci înceată războirea! — Au primit însă toți să trimită de grab solii de pace la București. Ei au și plecat încă Sîmbătă iar Duminecă au sosit în București. Luni au făcut cunoștințe, Marți s'au adunat la cea dintîi ședință formală.

Știre ciudată a sosit Vineri, că pe cîmpul de luptă în Macedonia (țară muntoasă) a nins! Trupele sufăr. Mulți soldați, cu haide numai de vară, s'au îmbolnăvit. Cîțiva au înghețat la posturile lor în cîmp!

Turcii au luat-o razna nainte, au trecut din Adrianopol și pășesc spre hotarele bulgare cu gînd a face stricăciuni Bulgarilor la ei acasă! Pe unde trec prădează și potop îngrozitor, ca dînt pentru dînt. Ci-că dau napoi Bulgarilor împrumutul de mai nainte.

Lîngă Nicopol Românii înștiințați de cătră zburătorii lor cu mașinile, au prins 100 care cu arme și muniții ce mergeau din Austria pentru Bulgaria. Pe toate le-au luat ca pradă de războiu.

Sîrbii ridică cerere asupra Vidinului, oraș bulgar pe țărmul drept al Dunării și înaintează spre Sofia. În fața acestor stări, România s'a văzut nevoită a înainta și ea spre Sofia, cu gînd a să pune în calea Sîrbilor ori Grecilor, oprindu-i a intra în capitala Bulgară. Și așa vedem pe România trecînd din rolul de atacătoare, în cel de apărătoare a Bulgariei, — numai să pună odată capăt vărsării acesteia de sînge.

În luptele ce s'au mai dat zilnic, Bulgarii au suferit noue înfrîngerii.

Aceste întîmplări au fost descrise mai pe larg în numărul nostru de Luni. De atunci încoace iacă știrile sosite:

Marți, 29 Iuliu.

București. — Solii de pace a Greciei, Sîrbiei, și Bulgariei, au sosit de Duminecă aici. Întîia ședință o vor avea încă azi, Marți. În această ședință să vor înainta numai hîrțile de încredințare din partea statelor lor, — iar mîne, Mercuri, să vor începe lucrările sfatului de pace.

București. — Ministrul bulgar Tonceev, făcînd o vizită ministrului președinte român Maiorescu, s'a depărtat foarte mulțumit dela el, rămînîndu-i credința, că România va ocroti Bulgaria în conferență, nelăsîndu-o pradă de tot lacomie grecești ori sîrbești.

Regele Greciei nu vrea armistițiul!

Atena. — Regele Constantin a respins cererea Bulgariei privitoare la armistițiul (încetarea luptelor) pe timp de 3 zile, căci, zice, nu află temei de încetare a armelor, și nu are încredere că Bulgarii îl vor ținea cu cinste, cunoscînd viclenia și cinia lor!

Grecii cu Sîrbii să hîrăe?

Sofia. — Între ortacii de azi Greci și Sîrbi, s'au iscat neînțelegeri pentru orașul Gevghele (pe țărmul drept al rîului Vardar, ceva spre apus de lacul Dorijan). Ci-că s'a întîmplat chiar o încăerare sîngeroasă între trupele Grecești și sîrbe în jurul acestui oraș, dar o jin în taină.

Lupte nouă.

Belgrad. — Trupele bulgare au atacat ieri așezările sîrbești dela Trvenigrad (aproape de Egripalan-ka) dar au fost respinse. Lîngă Vlasina a fost respins un alt atac bulgar.

Viena. — Ziarul „Zeit“ află din Belgrad, că generalul sîrb Marinovici înaintînd cu armata sa spre Pirof, a cuprins linia ferată ce duce dela Küstendli la Sofia și prin asta a tăiat legătura armatei bulgare de Miază-zi cu Sofia!

Atena. — Știrile sosite aici spun, că armata generalului bulgar Ivanov e foarte strîmtoată. Grecii vor înainta contra lui așa de mult, până îl vor sili a să da învins în mîinile lor!

Atena. — Orașul Xanthi din Macedonia, locuit de mulți Greci, era jînut de armatele bulgare. Grecii au alungat ieri trupele bulgare din oraș, cari, părăsînd orașul, au luat cu sine și deregătorii bulgare și au dat foc temniței în care să aflau și prinsonieri de războiu. Grecii au spart la timp ușile temnițelor și au mîntuit pe nenorociții ce erau să ardă de vii în ele.

Turcii.

Petersburg. — Țarul e foarte năcăjit pe Turci pentru pășirea lor contra Bulgariei. Rusia va cere voe dela puterile mari să iee mîsurii contra Turciei și dacă răspunsul acelora înlîrzie, ca va începe

și de sine pași pentru aducerea Turciei la supunere față de hotărîrile dela Londra în ce privește hotarul ei spre Bulgaria!

London. — „Echange Telegraph“ află, că Talat-bey a căpătat la Țarigrad știre, că mai multe trupe rusești s'au ivit la hotarele Turciei în Azia-Mică și au înaintat până la Erzingian (dela Erzerum spre apus).

London. — „Times“ află că în curînd mai multe vase de războiu rusești, vor porni spre portul Burgaș (țărmul bulgar din Marea Neagră), sub cuvînt că se apere pe locuitorii creștini ai acestui oraș de primejdia turcească ce să apropie. (În faptă o să ducă trupe rusești cari să stee gala pentru a porni asupra Turcilor). —

Țarigrad. — Din încredințarea Sultanului, Moștenitorul de tron turcesc și un alt fiu al Sultanului, vor pleca azi la Adrianopol.

Berlin. — Zilele astea trimișii tuturor puterilor vor pași împreună la guvernul turcesc, cerîndu-i să-și tragă napoi trupele până la hotarul ce s'a statorit la Londra, căci dacă nu, să vor lua măsuri aspre contra Turciei!

Mercuri, 30 Iulie.

București. — A ieșit la iveală, că toți solii de pace, au cea mai largă imputernicire de a hotări cum află ei de bine, fără a trebui să tot facă întrebări acasă că în pricina cutare ce să zică, în cutare ce? De aceea e foarte cu puțință, ca pertractările de pace să nu dureze prea mult, și de aci ei să se ducă cu pacea iscăliță gata. Întîia ședință lucrătoare să deschide azi, Mercuri, după amiază la 4 ore. Aci să va da pe față de să poate încheia pacea ușor ori nu, căci aci solii sîrbi și greci vor trebui să arete ce cer ca puncte de pace, căci până acum au tot tănuit aceste puncte.

Conferența o deschide ministrul președinte Maiorescu și România va stăruî peste tot pentru cumpătare în toate părțile, pentru a asigura încheerea păcii.

Un punct negru.

București. — Să spună că Grecii jîn la aceea, ca să capele ei și orașul Cavala din Marea egeică (dela Saloniki spre răsărit). Ei spun că înainte de acest războiu putea fi vorba ca să fie a Bulgariei, dar acum, Grecia nu va lăpăda un oraș locuit mai ales de Greci! — Aci poate fi o pedecă a păcii.

București. — Să află, că Grecia și Sîrbia cer, ca tot hotarul cuprins de armatele lor în

acest războiu nou, să le rămână lor, — și Bulgaria să le dea despăgubire de războiu. Aceasta e cererea lor pe temeiul căreia să poate face ceva. Altfel nu!

O cruciadă?

Paris. — Diplomații sunt de părere, că nesupunerea Turciei va putea fi înfrântă numai după încheierea păcii între statele creștine din Balcani. După aceea, ele, cu România cu tot, au să încheie o frăție de arme, și să plece cu toatele asupra Turcilor, un nou războiu cruciat asupra păgânilor, — având să scoată nu numai din Adrianopol, ci poate și din Constantinopol!

DANEV

Nemernicul Dr. Danev, ieri încă întâi ministru al țării sale, e azi atît de urgisit în Bulgaria, încît de săptămîni de zile nu cutează să se mai a-rate pe strade, că l'ar omori Bulgarii cu petri, el fiind socotit ca singurul vinovat pentru toată umilirea și pierderea de azi a Bulgariei. Nici în casa lui nu s'a mai simțit sigur, deși 4 poliști îl păzau mereu, ci a cerut scutul conzultatului rusesc și în casa acelui conzulat s'a retras, ca să fie la siguranță!

Turcii să întăresc la Adrianopol.

Trigrad. — Noul Vali (prefect, mai mare) al Adrianopolului a chemat pe toți Turcii cari fugise din oraș cînd au intrat Bulgarii în el, — să vie napoi! Și cu toată puterea lucrează la întărirea cetății. Moștenitorul de tron turcesc Izedin, a fost primit cu în-suflețire uriașă de locuitorii turci, cari toți și-au împodobit casele cu steaguri turcești, în vîrf cu semiluna! Nu-s semne ca să aibă de gînd a ieși din oraș de bună-voel

Viena. — Intrebat de trimisul turcesc la Petersburg, ministrul de războiu rusesc a răspuns, că aceea ce să face la hotarele din Azia mică a Turciei, sunt numai manevre mari, dar nu mișcări de războiu.

Luptele mai noue.

Românii ciocniți cu Sirbii?

Paris. — Foile de azi publică știri conglăsuitoare, că între ortăcicii contra Bulgariei au izbucnit neînțelegeri.

Intră Sirbi și Greci a fost încăerare la Ghevgheli! Sirbii voiau să pună în oraș deregători sirbi, Grecii s'au împotrivit și au atacat garnizoana sirbească. S'a încins luptă în toată forma, rămînînd din încăerare morți 62 inși!

— Iar la Brgovița oștile sirbe, s'au văzut față în față cu cele române, pe care le-au atacat. Românii fiind mai tari au făcut prizonieri două escadroane (compănii) de călărești sirbi.

Grecia nesătulă.

București. Să pare că cu Grecia va merge lucrul cam greu. Ministrul președinte grec Ventzelos a spus unui ziarist, că nici vorbă nu mai poate fi de accen, ca Cavala să nu fie a Greciei, iar o-

rașul Ghevgheli (pentru care e încordarea au Sirbii) încă să înțelege de sine că numai a Grecilor poate fi!

Lupte pe toată linia.

Sofia. — Dela comanda generală să vestește, că lupta s'a încins pe toată linia. La pasul (strîmtoarea) Krsna să dă luptă hotărîtoare! Îndeosebi mare luptă e la Tarevo-Solo, unde Bulgarii au răzbit și au dat înaintel!

Mai nou să vestește că Sirbii au reușit totuși a respinge iarăși pe Bulgarii! Ba ar fi prins o brigadă întreagă bulgară.

Lupta cu Grecii.

Sofia. — Generalul Ivanov (ce lupă contra Grecilor), primind întăriri noue, a respins pe Grecii, cari, retrăgîndu-se în fugă spre Nevrocop, aprind în drumul lor satele!

MAI NOU!

Joi, 31 Iulie.

Pacea între popoarele creștine să apropie, dar în același timp și războiul cel nou cu Turcii!

București. — Ieri ministri streini (solii) au fost primiți de Regele Carol, care a stăruit și deosebit pe lingă trimișii greci și sirbi în folosul păcii. Nu să știe însă ce s'a putut ajunge și ce nu. Totuși e nădejde, că luptele mai departe vor înceta și pertractările de pace nu vor începe între buibuituri de tunuri pe cîmpul de războiu.

Tovarășii (aliajii) contra Bulgariei, vor înainta cererile de pace împreună, de-odată, așa că Bulgaria ori le primește pe toate, ori le respinge. Tîrgueli osebite, cu fiecare stat singuratic, nu să vor îngădui Bulgariei.

București. — Ura față de Bulgarii e așa de adîncă, încît, deși altădată sfaturi de pace sunt prezidate azi de trimisul unei țări, mîne de al celeilalte, și așa pe rînd de a tuturor, — aci trimișii Greci și Sirbi au spus, că ar dori ca ședințele să fie prezidate toate de un ministru român, — (ca să nu ajungă în cîntea asta și trimisul Bulgariei turtite).

— Să nădăjdueste că în 12-14 zile să se poată încheia toate dezbaterile.

— Fiindcă puterile mari au vestit, că și ele vor cere cuvînt asupra lucrului dacă nu va merge neted, — solii să vor sili a rîndul toate cu pace, ca să nu mai dea privilegiu de amestec și puterilor mari, cari iară pot schimba cite ceva.

— Ieri orașul a îmbrăcat haină de sărbătoare în onoarea solilor păcii.

Val mare cu Turcii!

Paris. — Enver-bey, comandantul nou al Adrianopolului, a spus redactorului marelui ziar francez „Matin” următoarele:

— Vestii întregii Europe, că noi Arianopolul nu l'om mai deșerta niciodată! Nici un fel de mijloace de siluire nu ne vor putea face ca să mai ieșim din ve-

chiul oraș al Sultanilor turcești! Dacă va fi de lipsă, vom lupta pentru stăpînirea orașului până la cel din urmă om! Asta e hotărîrea de fer a întregii armate turce! Că mare întristare fusese pe noi pierderea acestui oraș, care e a doua capitală (cu scaun domnesc) a împărăției turcești.

Lupte la Vidin.

Belgrad. — Vestea că oștirile române vor apăra Vidinul față de Sirbi, nu s'a adevărit. Aci Sirbii au ajuns până la 3 kilometri departe de Vidin. Bulgarii ci-că sunt hotărîți a apăra cetatea cu toate puterile!

Grecii bătuți?

Belgrad. — La Dșumajna s'a sfîrșit o luptă de trei zile. Să vestește că Bulgarii ar fi biruit pe Grecii în mai multe puncte, împingîndu-i în jos cu pierderi însemnate!

Gloanțe bulgare după o patrulă română.

București. — Să vestește oficios, că asupra unei patrule române mai mari, ce făcea în 22 Iul. n. cercetări spre Șumla, — Bulgarii au tras focuri, rîndînd greu pe un ofițer din trupa ce patrula, omorînd un cal și pe altul rîndu-l.

Atît să știe până azi, Joi dimineața. Cum am zice soare cu ploaie. Știrile ce vor veni până Duminică, le scoatem în numărul nostru de Luni!

Cum sa făcut cuprinderea Cuadrilaterului?

Povestirea unui martor ce a văzut lucrurile cu ochii săi.

Un scriitor care a luat parte la pătrunderea trupelor române în „Cuadrilater” (hotarul de Răsărit-Miază-noapte al Bulgariei, vecin cu România, care cade dela orașele: Varna, Șumla, Rusciuc până la hotarele românești), povestește în ziarul „Politique” aceea pătrundere în următorul chip:

„În clipa cînd treceam granița bulgară, 185 dezertori din armata bulgară se înfățișară deregătorilor românești și să dădeau prizonieri.

Aproape toți, cu puține abateri, erau Mohamedani (turci). Ei spuneau că fac parte din cel din urmă rînd (contingent) de rezerviși bulgari chemați sub drapel și spuneau că toate trupele bulgare regulate, părăsiseră cuadrilaterul spre a se îndrepta, spun ei, spre granița sirbească.

— Noi așteptam pe Români pe pămînt bulgar, ca și cum am fi așteptat pe Allah (Dzeu, pe turcește), ziceau ei. Dvoastră sunteți singura noastră scăpare! Allah să vă binecuvinteze. Domnia bulgară ajunsese pentru noi de nesuferit! Și de mult încă așteptam scăparea noastră dela acel cu cari Turcii din Dobrogea trăesc ca niște adevărați fraji!

Toți acești dezertori erau cu lacrimi în ochi și cuvintele lor mergeau drept la inimă.

Granița bulgară a fost trecută la 28 Iulia n. (11 Iul. n.) la oarele 3 și jumătate dimineața.

Pichetele (vîrzile de holar) bulgare, niște mizerabile bordee, cu număr scăzut de păzitori, să dădeau prinse la apropierea trupelor române.

Zăbind armata română, pasnicii bulgari la o depărtare de 50 metri, aruncau armele, se culcau la pămînt și țipau în desnădejde, cerînd iertare.

Intre pichetele 37 și 41, pe unde s'a făcut trecerea trupelor, comandantul aduse la cunoștința armatei, că se află pe teritoriul bulgar.

Aceste cuvinte fură primite cu o însuflețire de nedescris și strigătele de „hura!” ale soldaților noștri, umpleau văzduhul.

Trupa se oprise. Un soldat cîntăreț din firea lui, eși din rînduri și ceru voe să cînte din cimpoi.

Înfiiele sunete ale cîntecului popular român, răsunară pe hotarul bulgar la 5 ore dimineața, și în răcoreala dimineții, a răsăritului de soare, o mare horă se întinse pe pămîntul pe care armatele lui Mircea trecuseră acum cîteva sute de ani

Era înfiia stație spre a da puțină odihnă trupelor. În loc de a se odichni, soldații români jucară hora cu putere și curînd se puseră în marș cu vigoare, cu suflet, și cu pornire îndoită.

Trecerea trupelor noastre prin sate, trezea o vădită mulțumire, o adîncă mișcare sufletească printre locuitori.

Toate satele din Cuadrilater sunt locuite de Turci și de Tătari. Primirea ce a făcut aceștia trupelor române, e greu de descris! Era mișcător. Femeile ridicau rugi, bărbații și părinții lor îmbiau soldaților noștri cafea și dulceață și le întindeau ploște pline cu apă proaspătă.

Și cînd, un sfert de oră mai tîrziu, trupele reluînd marșul lor înainte, locuitorii turci cereau comandanților o cea din urmă asigurare că sunt eliberați de jugul bulgar! După-ce primeau această asigurare, Turcii, cari, cu toată starea lor materială mai bună în asămănare cu cea a bulgarilor, erau ținuți de acești din urmă la rolul de servitori, — spuneau acum stăpînitorilor lor, că din această clipă sunt liberi, și fiind luați de Români!

Și aceleași vederi se repetau bine înțeles cu potrivirile lor, în fiecare sat prin care treceau trupele române...

— Așa scrie martorul din vorbă, — un scriitor ce e dus acum și el cu armata. Asemenea vestesc și alții, că locuitorii din Cuadrilater, până la Varna și Rusciuc, fiind aproape toți de alte seminții și nu Bulgari, primesc cu bucurie cuprinderea hotarului lor prin armatele române. Și armatele române nu le vine grea atingerea cu acești locuitori, petru-că nu numai până la Varna și Rusciuc, dar și încolo prin toată Bulgaria, cu limba românească poți merge și poți trăi, căci mai toți știu românește!

Clipe înălțătoare de suflet.

Regele Carol trecind Dunărea pe același drum, pe care a trecut ca tiner Mare Căpitan la 1877, la Corabia! — Maestatea Sa face sergent pe un fost Ministru al Țării, care a intrat ca voluntar și slujește în șir cu soldații de rind!

Unele din cele mai frumoase zile pe care le-a trăit armata română mobilizată azi, sunt zilele în care Regele Carol, îndată după mobilizare, s'a grăbit a merge în mijlocul taberelor Sale la Dunăre, făcând inspecție peste toate trupele și însuflețindu-le peste măsură prin arătarea Sa în mijlocul lor.

Plecând din București în 15 Iulie n., Mercuri în 16 Iulie Regele a ajuns la Corabia, punctul ce s'a aflat în fața Plevnei și pe unde s'a bătut la 1877 podul de luntri peste Dunăre pe care au trecut cele 40.000 de Dorobanți și Roșiori și Vinători și Tunari, grei de arme și trăgând după ei tunuri de clătinău pământul... Coperit de glorie a fost drumul lor atunci, în veci laudat va rămânea el din neam în neam!

Pe același loc acum, după 36 de ani, a durat armata română nouă, fii și nepoții eroilor dela 1877, alt pod de luntri, ca să treacă, pe drumul cunoscut, în Bulgaria, înaintând spre aceeași Plevnă, la chemarea patriei lor, ce azi cere, ca ei să facă un pas înainte întru mărirea pe care i-au întemeiat-o părinții dela 1877.

Podul era gata. O parte a oștilor și trecuse peste el când sosi Marele Căpitan dela 1877, pe atunci tiner Principe, azi Rege încărunit în vază și în iubirea întregului Său popor. L'au înfrumusețat Alteja Sa Principele Ferdinand, Moștenitorul Tronului, cu fiul său voinic Prințul Carol, încungiuși de înalți Generali și ofițeri. Peste jumătatea de oră dela sosirea în gară Regele, dus în automobil, ajunsese în mijlocul trupelor pe țărmul Dunării, făcând inspecția trupelor și a podului peste care au să treacă.

Când a ajuns la capătul podului pe țărmul român, Maestatea Sa Regele Carol a fost furtunos aclamat de înseși trupele ce s'a aflau aci întunecând pământul până departe în zare, precum și de toți locuitorii orașelului Corabia, ieșiți și ei cu mic cu mare întru înfrumusețarea iubitelui Rege. Doamnele și domnișoarele aruncau flori în automobilul regal! L'ar fi purtat pe sus, de l'ar fi putut.

Vor rămânea în veci neuitate clipele în cari Regele a făcut, călare, cei dintii pași pe pod, spre a trece iarăși pe țărmul drept al Dunării în mijlocul oștilor Sale, ca luptător pentru mărirea patriei Sale! Toată trecerea i-a fost o cale de triumf, așternută cu flori!

La capul celalalt al podului, regimentele Nr. 5. și 20. de Infanterie,

au primit pe Marele lor Domn cu însuflețire fără margini!

Și a înaintat iarăși Regele Carol pe cîmpiile bulgare pe drumul ce duce spre Plevna, spre acest cuib de glorie așit de scump amintirii Maestății Sale... Și mii de umbre de-ale eroilor ce-și zac osemintele în aceste cîmpii, s'au ivit înaintea ochilor Lui suflați, și l'au primit cu bucurie, în horă de fericire că îl revăd, că îl simt, că îl au iarăși aci aproape... Și nu odată Regele s'a simțit înduioșat până la lacrimi în călcarea sa de nou pe aceste locuri în mijlocul vitezelor Sale armate...

A inspectat brigada a 13-a ce s'a afla așezată pe coastele dealurilor dela Est, a admirat și a laudat ținuta bravă a trupelor, voioșia și însuflețirea flăcăilor, — și trupele, pe unde trecea, făceau să se clătine văzduhul de urale (strigăte de „Ura“!, în loc de „trăiască“, cum stăgam noi).

După-ce și-a salutat însuflețit trupele acestea, bunul Domn s'a întors la Corabia, urcând aci pe vaporul „Lascar Catargiu“, urmat de Principele Ferdinand, Prințul Carol, Ministrul de războiu și alți ofițeri înalți. A coborât apoi pe Dunăre până la Rahova, dîndu-se și aci jos și inspectând armatele de pe amîndoi țărmii Dunării și trezînd în ele aceeași însuflețire și fiind primit cu aceeași caldă și sinceră sărbătorire!

Mâne-zi Regele trecu la Siliștioara pe țărmul bulgar, primind aci defilarea trupelor din Corpul II. de armată, cari treceau pe dinaintea Lui aclamîndu-l cu însuflețire neasămănată!

— Aci, la inspecția făcută asupra Regimentului 2. de artilerie (tunari) Maestatea Sa văzù pe un soldat mai bătrîn sînd drept și voinic printre șirurile mai tinere din jurul Lui. Intrebă că cine e voinicul cel cărunt? I se spuse că e sergentul (strajameșterul) Mavrodin, care a luat parte și la războiul din 1877 ca ficioraș tiner, și azi, după 36 ani, simțindu-se încă în putere, a venit și și-a cerut iarăși loc în rîndurile regimentului său, că voește să-și slujească de nou Țara scumpă și să-și aștepte acum pe cîmpiile inimice, locul sfînt de odihnă merit eroilor, pe care în 1877—78 nu l'a aflat!... M. S. Regele Carol îndată l'a ridicat la rangul de ofițer sublocotenent (Laitnant) pe prea cinstitul sergent veteran!

— Iar trecînd în revistă Regimentul 14. de Infanterie, a văzut în șirul soldaților voluntari pe fostul său sfernic și bărbat de stat, ministrul Vasile Morșun, intrat și el de bunăvoie sub armă și purtînd în șirul flăcăilor din popor, sarcina sa de apărător și luptător al patriei! Maestatea Sa l'a ridicat îndată la rangul de sergent (zugsführer). Apoi strîngîndu-i mîna și dorîndu-i înlocuire cu bine de pe cîmpul de onoare, ca să-i fie

iară conlucrător la conducerea statului, — Regele a plecat inspectînd mai departe oștile dincoace și dincolo de Dunăre. — Iar mâne-zi s'a întors prin Corabia napoi la București.

Ce lucruri frumoase, Doamne! Să vezi om de 55—56 ani, veteran (oștean ieșit de mult de sub îndatorirea de a mai sluji în oaste) venind și intrînd de nou în șirele luptătoare, și să vezi un Ministru al Țării purtînd mondurul simplu de soldat și mergînd în șirul celor de rînd, — și, de-o fi de lipsă, vîrsîndu-și acolo în rînd cu ei, singele pentru scumpa țară!

Țară care are astfel de fii, cum să nu privească plină de încredere la viitorul ei?!

Ofițerul român și cel bulgar.

Ziarul »Neue Freie Presse« din Viena e o gazetă bine jidovită și sînd foarte bucuros în slujba guvernului din Pesta, — cam puteți ghici pentru ce. Pentru că îi dă grăunțe din greu, ca să scrie binevoitor pentru Unguri cînd aceștia au lipsă de așa ceva pe sama lumii streine în care e cîștită marea gazetă nemțască, — iar despre cei ce nu-s pretini ungușilor, să nu prea spună nici ea bine! S'a băgat de samă acest lucru și acum în timpul pășirii României față de Bulgaria. »Neue Freie Presse« s'a arătat u-neori de-adreptul mișea față de România, indemnînd într'un rînd Sîrbii să se însoțească până mai e vreme cu Bulgarii contra »dușmanului obștesc« (amîndurora), care vine asupra lor, adevăcă contra României!

Totuși corespondentul seu dela București, trimițînd știri despre cele ce vede în Țara Românească, nu s'a putut stîmpăra să nu-i scrie în zilele cînd armata română era în plină mobilizare, o scrisoare prin care făcînd o asemănare între ofițerul român și cel bulgar, să spună cu cit mai presus aflat și el pe ofițerul român față de cel bulgar! Iacă ce spune corespondentul sub a cărui ochi să făceau iușile mișcări de mobilizare ale armatei române:

„Mindri (superbi) bărbați sunt ofițerii români! Toată lumea știe, că Români sunt soldați de rangul întâi! Dacă n'ar fi fost Români, n'ar fi stat Rușii nainte Plevnei!

„Cînd cineva vine din Bulgaria (cum a venit el acum pentru a vedea mobilizarea românească) apoi i-se par Români prea eleganți (prea domni frumoși) față de bărboșii ofițeri bulgari. Să bagă însu îndată de samă, că eleganța aceasta, nu-i împedecă întru nimic a fi serioși (cumînși în judecata și faptele lor), și purtarea lor prelinoasă, gingașă, nu împedecă bărbăția!

„Soldații (cei de rînd) cu tipul lor lăfin, nu i-se par reci și aspri ca Bulgarii. Nu trebuie însă să se înșele cineva după înfățișarea din afară. Trebuie să ne aducem amînte, că și noi în Austroungaria

avem un mare număr de Români în armata noastră. Iar Regimentele din Bucovina, Transilvania și Bănat, sunt în cea mai mare parte românești și sunt socotite drept cele mai bune ale întregii armate! Nu puține din aceste regimente au pe steagurile lor marea medalie de aur pentru vitejie! Inteligent (cu minte ageră), răbdător, stăruitor suspus și de o vitejie sălbatică, — astfel este soldatul român la noi, și astfel și peste granița Predealului!

„Biruitoarii dela Kirkkilise și Lüleburgas sunt destul de buni soldați, pentru a-și da seama de marea primejdie ce s'a apropie de ei — (venind spre ei oștile române!)“.

E mult pentru noi Români de aici, ca și pentru cei din Țară, dacă și o gazetă ca »Neue Freie Presse« e silită a mărturisii în acest fel despre noi

Corespondență.

O comună vrednică.

Chelmac, Iulie 1913.

Dle Redactor!

Comitetul parochial din comuna Chelmac (comit. Aradului) în ședința sa dela 22 Iulie n. pentru regularea salariului învățătoresc după legea nouă din 1913, la sfaturile înțelepte ale P. On. Domn protopop Manuilă, la indemnul izvorit din o inimă curat românească a dlui părinte Ignatie Vișoiu, în urma vorbirii frumoase a luminatului primar Aurel Jucu, care între altele a zis, că e datorința poporului de a lăsa moștenire curată urmașilor și școala, care 120 ani s'a ținut din puterile și înțelepciunea părinților, strămoșilor, — după toate acestea Comitetul a hotărît regularea salariului după cit îl cere legea, din propriile mijloace, fără ajutor de stat.

Concluzul comitetului a fost întărit și din partea Sinodului parochial în ședința dela 27 Iulie n.

În ședința sinodului, pe lângă dl primar A. Jucu, și-a arătat dragostea și grija față de școală și bunul cantor bis. George Niculescu, care a spus, vorbind cu multă căldură, că »nu școala ne sărăcește, ci luxul și crișmal Mătasa, pantlicile, banii dela git și beutura, aduc sărăcia!« — Laudă conducătorilor și laudă poporului, care și acum, cu toate că Murășul a nimicit toată roada țărinilor, ascultînd de fruntași, cu însuflețire a luat asupra sa jertfe noue pentru ținerea atelierului în care să făuresc sufletel! Lucruri bune să pot face în comuna aceea, care are norocul să fie condusă de fruntași cu inimă lar unde dă Dzeu și un preot vrednic, cum avem și noi pe pâr. Vișoiu, — acolo lucrurile înfloresc. Căci preotul nostru, ajutat de fruntașii din comună, au făcut mult și în chivernisirea averii bisericesti, care e azi de vre-o 40-mil cor. La venirea părintelui Vișoiu în Chelmac nainte cu 6 ani, averea bisericii era numai de 19 mii cor. Dsa făgăduiește a lucra cu zel încă

pentru sporirea fondului cultural din venitele căruia să se susțină școala și mai tirziul și străduința dsale va aduce roade, fiindă oamenii pe cari îi păstorește sunt buni, ascultători tari în credința legii strămoșești și Români adevărați!

Dzeu ajute-le ca, mână în mână, tot mai frumoase lucruri să poată vesti lumii românești.

Coresp.

240.000 locuitori trec dela Bulgaria la România pe hotarul cel nou. De ce neamuri?

Dl Z. C. Arbure fipărește în ziarul „Minerva” din București o dare de samă asupra întinderii noului hotar pe care îl ia România dela Bulgaria, arătând cîți locuitori să află pe acele cuprinsuri și ce fel de neamuri. Dsa scoate cifrele din darea de samă oficioasă a ministrului de interne bulgar, care a făcut înainte cu cîțiva ani numărarea populației țării, — cum să face și pe la noi. Și statistica (numărarea) bulgară arată următoarele date asupra locuitorilor celor 4 ocoluri (cercuri pretoriale, fisolgăbirăimi) ce trec la România:

Ocolul Turtucaia, după statistica (numărătoare) oficială bulgară este locuit de 54.000 locuitori, dintre cari 14.000 Bulgari: 31.250 Turci 4592 Români, 21 Ruși, 2 Sirbi, 2 de alte naționalități slave, 1428 Tătari, 35 Greci, 46 Ovrei, 174 Armeni 11 Germani, 1518 Țigani și 23 alte naționalități neslave. Astfel dar, din totalul de 54000, în orașul Turtucaia locuiesc 11.000 locuitori, iar în sate 43.000 locuitori.

Orașul Turtucaia după statistica oficială bulgară, are următoarea înfățișare după neamuri: Il locuiesc 3035 Bulgari, 4000 Români, 2478 Turci, 8 Tătari, 22 Greci, 29 Ovrei, 28 Armeni, 6 Germani, 234 Țigani și 6 alte naționalități neslave.

Ocolul Silistra după statistica oficială bulgară are 80.000 locuitori, între cari 38.678 Bulgari, 36.130 Turci, 1200 Români, 848 Ruși, 88 Sirbi, 969 Tătari, 148 Greci, 414 Ovrei, 604 armeni, 28 Germani, 5 Francezi, 1132 Țigani și 45 alte naționalități neslave. Astfel că totalul populației ocolului întreg cu orașul Silistra împreună este de 80.287 locuitori.

Orașul Silistra are o populație de 12.053 locuitori din cari 6111 Bulgari, 4285 Turci, 360 Români, 33 Ruși, 14 Sirbi, 245 Tătari, 95 Greci, 396 Ovrei, 394 Armeni, 24 Germani, 5 Francezi, 75 Țigani și 23 alte naționalități neslave.

Ocolul Dobrici, după statistica oficială bulgară are populație de 72.000 locuitori, din cari din după naționalități 37.632 Bulgari, 22.772 Turci, 5671 Tătari, 654 Români, 972 Ruși, 8 Sirbi, 10 alte naționalități slave, 182 Greci, 206 Evrei, 577 Armeni, 359 Germani, 2602 Țigani și 48 alte naționalități neslave.

Orașul Dobrici are 16.000 locuitori, dintre cari 7551 Bulgari, 7 Ruși, 4 Sirbi, 3935 Turci, 2469 Tătari, 15 Români. 117 Greci, 148 Evrei, 392 Armeni, 32 Germani, 708 Țigani și 21 alte naționalități neslave.

Ocolul Balcic, după statistica oficială bulgară are o populație de 38.000 locuitori, dintre cari: 33.338 Bulgari, 936 Români, 792 Ruși, 5 Sirbi, 2122 Turci, 44 Greci, 46 Austroungari și alte naționalități.

Orașul Balcic, are 11.000 locuitori, dintre cari 8927 Bulgari, 864 Turci, 275 Români, 135 Ruși, 2 Sirbi, 9 Greci, 12 Austroungari și 3 alte populații.

Vedem din aceasta, că cele 4 ocoluri (cercuri) sau fisolgăbirăimi cum le zicem noi pe aici), au de tot 240.000 locuitori (și nu 320.000 cum scriau unele foi).

Această cifră s'ar putea să scadă cu ceva, cu cît doară noua linie de hotar s'ar putea să nu să copere întru toate cu liniile de hotar ale ocolurilor, ci din părțile de jos ale acelor, să mai rămînă cîteva sate cătră Bulgaria. În schimb însă cifrele acestea trebuiesc luate azi mai mari decum sunt date aci, — căci dela număratoarea făcută de guvernul bulgar acum cîțiva ani, până azi numărul populației a mai crescut. Așa apoi faptul că unele părți de pe la margini ale ocolurilor ar cădea Bulgariei, să suplinește cu creșterea populației, — și așa să poată lua ca cifră adevărată, că România capătă un nou hotar cu 240.000 locuitori pe el.

Între acești locuitori 122.000 sunt Bulgari, 94.000 Turci, 8500 Tătari, 7500 Români, — și apoi alte neamuri în număr mai mic. De tot să vede că se află în hotarele nou cam jumătate Bulgari (vre-o 122.000) și jumătate alte neamuri, între cari mai ales Turcii sunt în număr mare, 94.000!

Noul hotar va fi împărțit în două județe (comitate) unul al Silistrei, altul al Dobrici-ului, și astfel România va avea pe viitor 34 județe (comitate) față cu cele 32 cîte are azi.

O chemare de frunte a politicii române va fi acum, a înmulți pe Români prin hotarele cele nou, așa ca ei să formeze în un viitor nu prea îndepărtat, puterea și ca număr de locuitori în acest cap de țară.

Cu populația streină a noului hotar, România nu va avea greutăți, pentru că Turcii și Tătarii să chiar bucură de noua slăpînire. În ei politica română va avea spriginitori, razim, iar față de aceștia, Bulgarii nu mai au puterea nici ca număr.

Dar să nu să uite un lucru: Cu slăpînirea română nu este nimenea în România nemulțumit! Căci acolo nu să sugrumă legea nici limba nimănui. Dinpotrivă, i-se dă pulînță, ba ajutor să și o cultive! Doar numai de curind cu ajutorul statului să ridică în Constanța o minunată

moschee (biserică) turcească, așadar păgînă, și la sfințirea ei a mers și Regele Carol, arătînd că el iubește și ocrotește pe toți cetățenii țării și le vrea tuturor binele și mulțumirea!

Cu o astfel de politică cuminte, vor fi ușor cucerite și inimile noilor locuitori. Mai ales că silnicie cu limba românească nu trebuie să le facă, doar — toți o știu! Cu româneasca mergi prin Bulgaria toată și până la Tarigrad!

„Nemulțumiți” sunt în România singuri Jidani. Și ei nu pentru că nu ar duce-o destul de bine în țară (că de nu le-ar fi chiar prea bine, ar pleca duși de vînturile rele!), ci pentru că Românii nu-i lasă să li-se sue în cap, în politică, la conducerea țării, în toate, — cum s'au suit de pildă în fericita Ungarie! Incolo alte nații sunt foarte mulțumite.

NOUȚĂȚI

Sfințirea școlii din Vaidei. Românii din Vaidei (lingă Orăștie) au reușit, după multe frămîntări și sforțări, să-și zidească o școală nouă, foarte frumoasă, potrivită tuturor cerințelor legii dela noi, care cere... palate pe sate, pe sama școlii, tocmai nădăjduind că poporul român sărac nu va avea din ce să le zidească și atunci să vină drăguța de putere a statului să le închidă școala cea veche și nepotrivită, pentru ca apoi să deschidă el școala de stat — tot în casa cea veche „necorespunzătoare!..”

Manevra asta s'a cercat și cu frunțașă comună Vaidei. Și cum Dzeu ne-a fericit și aci a ne împărți în două biserici, gr.-orientală și gr.-catolică, — deregătorile mult au speculat doar pot folosi neînțelegera dintre cele 2 confesiuni, spre a nimici școala românească, făcînd loc unei maghiare, fie de stat, fie „comună”. Ci bunii Români în urmă tot s'au înțeles și au dus lucrul pe calea cea bună, volînd și dela comună ajutor însemnat pentru zidirea școlii, și mai dînd din repartiție dela popor, mai primind și oarecari ajutoare binevoitoare (dela Conzistorul din Sibiu, dela dl V. Stroescu, etc).

Acum le-a ajutat Dzeu să își vadă școala cea nouă zidită. E mare, frumoasă, un palat închinat culturii românești. Ea stă din trei sale de învățămînt, spațioase, luminoase, apoi din 1 cancelarie pentru corpul învățătoresc și din un cuartir frumos pentru un învățător, cu toate ce să în de el. În treagă zidirea a costat peste 20 mil coroane, deși poporul a dat încă în natură mult material și lucru.

Dzeu să răsplătească tuturor jerifa și osteneala ce au adus!

— Acum *Duminecă în 3 August n.* are loc sfințirea sărbătorească a noiei școlii, — din care privilegiu să aranjează și sărbări populare și culturale frumoase.

După sfințirea școlii, care are loc la orele 11 nainte de amiază, la orele 1 d. a. să dă prinz împreună în salele școlii, (de persoană 3 cor.); la 4 ore joc țărănesc în curtea școlii dîndu-se privilegiu poporului a să bucura de însemnata zi. Iar sara la o reprezentare teatrală, o dramă și o comedie. Venitul curat să va da pentru procurarea de unelte școlare. — După producție joc.

— Toți acei onorați domni și frați din comunele vecine, cari nu vor fi primit și invitări deosebite, sunt rugați a să socoti prin aceasta invitați și a onora sărberea Vaideenilor prin venire la praznicul lor!

Vom aduce dare de samă, care va arăta vrednicia poporului, ce a zidit școala, a comitetului parochial și preotului, pâr. Tilicea, cari mult au ostenit până au văzut acest lucru isprăvit.

Sîrguința, răzbind frumos! Tinerul *Iosif Ivașcu* din Orăștie, fiu al unui vrednic și strădalnic țaran, învățînd la un măestru sas de aici măestria lăcătușeriei, — s'a dus ca calfă tineră în Budapesta intrînd în fabrica de telefoane și în același timp s'a înscris la cursurile dela școala de mehanică din Budapesta, pe care a trecut-o cu bine. Deși acum își putea avea cîștig frumos după măestria sa și desăvîrșirea ce și-a cîștigat — fiind tiner foarte rîvnitor, nu s'a mulțumit cu atît, ci trecînd, acum 4 ani, în Germania, s'a înscris la „Technicum”-ul din Mitwaida, a cărui cursuri de inginerie electrochnică le-a ascultat timp de 2 ani, iar de aci s'a dus în Wismar, la Academia Politehnică, a cărei cursuri superioare le-a ascultat alți doi ani de zile, — și în Iunie a anului defață, a ajuns a-și vedea încoronată truda sa îndelungată, cu depunerea cu bine a examenului de Inginer electrotehnic dela numita Academie, care l'a înzestrat cu testimonii ce-i scot la iveală cu laudă învățătura și pe urmă i-a dat diploma de Inginer.

Ne bucurăm că putem arăta acest rod frumos al străduinței domnului Iosif Ivașcu, care de jos pornind, prin voință tare, pe frumoasă treaptă s'a știut, ridica în știința sa.

Pentru mormîntul lui George Lazar. Tinerimea română din Avrig aranjează o reprezentare teatrală împreună cu dans, Duminecă, în 3 August st. n. la orele 8 seara, întru amintirea împlinirii a 25 de ani dela întia reprezentare teatrală română din Avrig. Reprezentația să va da în sala hotelului comunal. — Venitul curat se va întrebuința pentru îngrijirea mormîntului lui *George Lazar*.

Advocat român în Mociu. Am onoare a aduce la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria advocațială în Mociu (com. Cluj), institutul „Cimpiana”. Cu distincție stimă Dr. Liviu Dan, avocat.

Concert festiv iubilăru împreună cu teatru va arangea Reuniunea gr.-cat. de cîntări „Concordia” din Oravița-rom., cu concursul „Reun. de cetire și cîntări” din Cîclova-montană, din incidentul iubilăru de 25 ani dela arangearea întiului concert dat de această Reuniune, — Sîmbătă, la 2 August n. 1913 (în ziua

sf. Profet Ilie) în grădina dela „Co-roana ungară” din Oravița, sub conducerea învățătorului Ioan Bogdan.

Despărțământul Beclean al „Asociațiunii” la Căianul-mic. Comitetul cercual al despărțământului Beclean al „Asociațiunii” invită cu toată onoarea membrii, precum și pre toți acei, cari au la inimă dorul și dragostea pentru cultura și înaintarea poporului român la Adunarea generală cercuală ce se va ține în 3 August n. la 3 oare d. a. în școala conf. română gr. cat. din Căianul-mic. Programul oficios și o prelegere populară.

Din privilegiul adunării generale a despărțământului Beclean a „Asociațiunii” tinerimea română din Căianul-mic și jur va da Reprezentatiune teatrală jucând piesele: a) „In sat la Tinguești”, de V. Onișiu. b) „Barbul lăutarul”, de V. Alexandri. c) „Țiganul la cătane”, comedie într'un act de Emanuil Suciu.

După teatru urmează Petrecere cu joc la care invită cu toată onoarea. Venitul curat e destinat în favorul despărțământului Beclean a „Asociațiunii”.

Fapte nobile.

Jocul miresei.

Dl *Gavril Codrin* candidat de preot, sârbindu-și cununia cu dșoara *Sabina Dorcea* din Techereu (comit. Hunedoarei) au ținut să-și lege de aceasta zi amintirea unei fapte de laudă: au jucat jocul miresei în scop cultural. S'au adunat 33. cor. pe care le-au trimis prin administrația noastră gimnazului din Brad ca ajutor la fondul seu de întregire, căci și sufletele lor tinere și pline de nobile simțiri ard, ca și ale noastre a tuturor de dorul de a vedea odată acest prețios așezământ cultural, înălțat la treapta pe care toți îl dorim!

Dzeu să trimită toată fericirea sa tinerilor ce așa frumos au simțit și au gândit în fericita zi a cununii lor.

— *Părintele Ioan Perian* din Criștior (lingă Brad), a trimis aceluiaș fond gimnazial 10 cor. drept răscumpărare a biletelor de logodnă din privilegiul logodnei ficei sale iubite *Octavia*, cu dl *Pompi-liu Acilenescu*, cleric abs. din Ga-leș! Toate doririle de fericire!

Hajdudorogul la Cluj.

— Suflete prăpădite. —

Doi popi cu suflete prăpădite, *Gaston Demetriu* din Tarja de jos, și *Andrei Bucur* din Belința, s'au aflat cari să se dee pe sine coade de topor în mina vlădiciei gr. cat. maghiare de Hajdudorogh, luind asupra lor rolul de șpioni și vinători de suflete printre Români pe sama acelei vlădiciei.

Ei au mers întâi în Cluj, unde au crezut că află mai mulți Români gr. cat. barem de jumătate maghiarizați, și prin aceștia să ceară în-

ființarea unei parochii gr. cat. *maghiare*, legată de Hodorog, chiar aci în Cluj!

Fruntașii bisericei gr. cat. române din Cluj s'au întrunit în 29 Iul. la sfat, sinod parochial, preoții și mirenii, sub președinția dlui protp. Dr. *Dăian*, și au luat hotărâri foarte bărbătești de protestare contra încercării de a le face spargere în biserică aci în Cluj, și au înfierat cu țarie purtarea păcătoasă a năimișilor ce s'au dat pe sine unelte neblznice în minile dușmanilor neamului și bisericei gr. cat. române, pe care și ei până azi o slujesc!

Unde este biciul tău Isuse, care să scoate din sfință casa Ta pe astfel de păcătoși și vameși, ce vreau să-și vîndă însași casa Domnului, care a greșit de i-a primit și pe ei, pe nevrednicii, la altarul seu!

Serbări culturale în Bazna, se vor aranja în 2 August n. 1913 (ziua de sftul Ilie) de comitetul Despărțământului *Diciosinmărlin* al „Asociațiunii” în jurul Adunării cercuale ordinare. Ordinea Serbărilor: La orele 10 a. m. serviciu divin în biserică gr. catolică din loc.

La orele 2 p. m. adunarea generală cercuală a Despărțământului cu programul oficios și o conferință. — După adunare petrecere pentru popor. — La orele 8 sara petrecere pentru inteligenți. — Adunarea generală și petrecerile se vor ține în localitățile hotelului comunal dela scălzile Bazna.

Venitul curat al serbărilor este în favorul Despărțământului. E dorit costumul național!

Convocare. Pe baza dispozițiilor în vigoare convocăm prin aceasta adunarea generală cercuală a desp. „Sebeș” al „Asociațiunii” pe ziua de 2 Aug. n. a. c. lu 2 ore d. a. în școala rom. din Pianul-de-sus. Programul oficios și doue prelegeri: Dl Dr. Ant. Moga va vorbi dînd „Sfaturi igienice”, iar dl Dr. Seb. Stanca: Din istoria Pianului.

Sebeșul-sădesc, în 20 Iul. n. 1913.

S. Medean
director.

Dr. Seb. Stanca
secretar.

Moarte. *George Mihuj*, maestru croitor în Orăștie, a încetat din viață azi, Joi, în 31 Iulie n. dimineața în etate de abia 29 ani. Dzeu să-l odichnească.

Petreceri.

— Tinerimea română din Turda și jur invită la Petrecerea de vară, ce o va aranja Duminecă în 10 August n. 1913. în „Hotelul Elisabeta”. Venitul curat este destinat despărțământului Turda al „Asociațiunii”.

— Inteligența Română din Pianul-de-sus invită la producțiunea teatrală ce o va aranja la 2 Aug. n. 1913. (Sf. Ilie), cu ocaziunea tinerii adunării generale cercuale a desp. „Sebeș” al „Asociațiunii” pentru literat, și cult. poporului român, în școala română din

loc. Venitul curat se întrebuințează pentru bibliotecă școlară.

— Inteligența română din Șeicamare și jur invită la Petrecerea de vară ce se va aranja Simbătă în 2 August st. n. 1913 (Sf. Ilie) în sala hotelului comunal Venitul curat este destinat pentru reuniunile femeilor române din loc.

— Tinerimea română de pre vaea Hășdății invită la petrecerea de vară împreună cu producțiunea teatrală, ce se va ține în școala din Petridul de jos la 3 August 1913. Venitul curat e destinat în favorul nou edificîndei bisericei din Petridul de jos.

— Inteligența din Lanocrăm invită cu dragoste la concertul împreună cu producțiunea teatrală și dans ce-l va aranja Duminecă, în 10 August n. 1913, în localul școalei din loc. Dirigent: *Vasile Petrașcu*. Venitul curat se va destina fondului ziaristilor. După concert, joc.

— Inteligența română dela băile din Singiorzul-român invită cu dragoste la serata teatrală-muzicală, care se va ține Simbătă, în 2 August st. n. 1913 (St. Ilie), în salonul hotelului „Hebe” din Singiorzul-român. Venitul curat e destinat pentru scopuri culturale.

— Tinerimea română din Ilvamare invită la serata muzicală-teatrală, ce să va ținea Duminecă, în 3 August st. n. 1913, în salele școalei confesionale rom. din loc. Venitul curat e destinat bibliotecii populare din loc. Atît damele cît și domniile sunt rugați a veni, pe cît e cu putință, în costum național.

— Reuniunea de cetire și cîntări gr. or. română din Oravița-română invită la producțiunea ce o va aranja din prilejul hrămului său, Simbătă, în 2 August n. 1913 (St. Prof. Ilie), în grădina de tir din Oravița, sub conducerea dlui *Carol Lazăr*, învățător. Să dă un Concert de patru puncte și apoi teatru urmat de joc!

— Tinerimea stud. din Teiuș invită la producțiunea teatrală împreună cu joc, ce o va aranja Simbătă, în 2 Aug. n. 1913 (la Sf. Ilie), în pavilionul hotelului „Leul” din Teiuș. Venitul curat e destinat în favorul bisericii gr. cat. din loc.

— Tinerimea rom. din Dridif invită la producțiunea teatrală-declamatorică ce să va aranja Simbătă, în 2 August n. 1913 (ziua de Sf. Ilie), în școala comunală din loc. Venitul curat e destinat pentru fondul școlărilor săraci.

— Măestri jocari din Lugoj invită la petrecerea cu joc ce se va ține Simbătă, în 2 August n. 1913, în saletul hotelului „Concordia”. Venitul curat e destinat pentru înfrumșetarea bisericei gr. ort. din Lugoj.

Orașul hoților. Orașul rusesc Odessa, este unul din cele dintii culburi de hoji. Poliția de acolo arată, să Odessa ocrotește nu mai puțin de 30 de mii de hoji! Din fiecare 100 de locuitori 6 sunt hoji, și din 100 hoji 12 sunt femei! În Odessa se pertractează zilnic cel puțin 10 procese pentru furt. Vremea furturilor este vara. În speluncile hoților să găsească adunate mazăgii întregi de lucruri furate!

Dare de seamă și mulțumită publică.

La petrecerea arangiată în ziua de Săn-Petru a. c. de „Reuniunea femeilor române” din Hunedoara cu concursul tinerimei române de aci s'a încasat peste tot 266 cor. s'au spesat 118 cor, a rămas venit curat 148 cor, care sumă s'a administrat fondului „Reuniunii femeilor române”.

Du această ocazie au binevoit a suprasolvi următorii domni și doamne: Dr. *George Dubleșiu* cor. 740. Dr. *Ioan Popoviciu* cor. 380, *Vasile C. Osvadă*, Dr. *George Dănilă*, *Simion Chirca*, *Todor Sirb*, cîte 3 cor. 40 fil., *Avram P. Păcurariu*, *Teofil Tulea*, *Nicolae Macrea*, *Petru Nicoară*, *Buda Béla*, *Szabó Imre*, *Alexandru Nemeth*, *Simion Muntean*, cîte 2 cor. 40 fil. *Alexandru Polac*, *Constantin Dăncilă*, *Logel Mátyás*, *Ladislau Hurdu*, *Nicolae Popescu*, *Niclae Albu*, *Nicolae Rimbaș*, cîte 1 cor. 40 fil. *Simion S. Chirca*, *Victor Clușa*, *Sokándér Miklós*, cîte 80 fileri, *Budai Samuel*, *Login Ursa*, *Ana Florea*, *Constantin Dimă*, *Simion Păcurariu*, *Smidt Feri*, *Carol Székely*, *Vasile Hurdu*, *Nicolae Țin-tea*, *Hummel Victor*, *Alexandru Luca*, *Dragó Arthur*, *Nicolita Ilin- cea*, *Iancu Sora*, *Petru B. Ștefănescu*, *Petru Scurt*, *Nicolae Suciu*, cîte 40 fileri. Și-au rescumpărat biletele următorii domni: *Toma Mihuj* cu 10 cor., *Nicolae Rognean* cu 5 cor., *Valeriu Beșan* și *Nicolae Alic* cu cîte 4 cor., *Nicolae Suciu* din Zlaști cu 3 cor., *Amalia Peck* cu 3 cor., *Mariți Morovan* cu 2 coroane 60 fil., *Bremie Muntean* cu 2 cor. și *Ioan Sintion* cu cor. 120.

Autorizat din partea comitetului „Reuniunii femeilor române” din loc, aduc și pe calea aceasta mulțumită tuturor contribuitorilor. În special mulțumește „Reuniunea” tinerimei noastre pentru sprijinul ce l'a dat la reușita acestei petreceri.

Hunedoara, 16 Iulie 1913.

Constantin Dimă,
secretarul „Reuniunii feme-
ilor rom.” din Hunedoara.
(1048) 1—1

POSTA REDACȚIEI

Gavril Merdari, în *S. Reghin*. Am dat cele 2 cor. 50 fil. la Librărie. Dar „Libertății” nu i-ai trimis banii pe jumătatea a doua. Fii bun trimite, ca să nu oprim.

Povestea neamului

cu chipurile și versurile ei, scrisă a-nume pentru popor, — să află în broșurile (cărțile) scoase de foile naționale dela Orăștie, sub numele:

„EROII NOSTRI”

din care au ieșit cărticica 1 și 2, cuprinzînd istoria neamului nostru românesc dela începutul lui până după venirea Ungurilor pe acest pămînt.

Fiecare cărticică are mulțime de poezii ce cîntă mărirea străbună și chipurile eroilor străvechi și a faptelor lor mari. Prețul fiecărei cărticice e 30 fil. și 5 fil. de postă. Luată amîndouă odată, să trimit franco cu 65 fil.

Broșura 3. e sub tipar și va ieși în curînd. Vom da de știre.

La războiu 500.000 de Români
au ieșit în calea morții, — iar la noi
cu 500.000 cor.

Îți iasă norocul cu trocul în cale la tragerea cea mai apropiată ce va fi în 25 August a. c.,

dacă îl aștepti și îi deschizi ușa ca să intre, cumpărând cel puțin un loz dela Banca Hipotecară Ungară, care îl vindem de prezent pe:

36 de rate lunare de câte 6 cor. 30 fl.

Două lozuri împerechiate, adică unul dela Banca Hipotecară Ungară și unul dela Prima Casă de Păstrare Pestană din Patrie, împreună cu: 9 trageri anuale le vindem de prezent pe:

40 de rate lunare de câte 10 cor.

CÎȘTIGURILE PRINCIPALE SUNT:

Cor. 1.000.000—, 500.000—, 400.000—, 300.000—, 2 de 200.000—, 2 de 100.000—, 2 de 75.000—, 50.000—, 10.000—, etc. etc.

Nici un risc!

Tot lozul câștigă!

Tragerile să țin în fața unei comisii supravegiate, din partea statului și sunt publice. Ele au loc la: 5 și 25 Feb. 25 Apr. 5 și 25 Iun. 25 Aug. 5 și 25 Oct. și 27 Dec. a fiecărui an. Cu ocaziunea tragerii din Decembrie să sortează câștigul cel mai mare de pe lume de:

cor. 1.000.000.

Lozurile acestea nu-și perd valoarea ca lozurile loteriei de stat, ci joacă în continuu până la finea tuturor tragerilor, astfel că un loz, în caz de noroc, să poate trage și de mai multe ori. Cel puțin odată însă trebuie să se tragă cu câștig fiecare loz!

După primirea ratelor prime imediat estradăm cumpărătorilor Lista legală de rate, care conține Seria, Numărul și Litera lozurilor cumpărate, iar după solvirea tuturor ratelor, i se vor estrada lozurile originale. Observăm la acest loc, deja după achitarea ratelor prime dreptul de joc și de câștig este deplin al cumpărătorului. Pentru asigurarea ratelor următoare, trimitem cumpărătorilor ceruri postale, crușind astfel portul.

Vă recomandăm cu toată căldura a cumpăra cel puțin unul sau două din lozurile acestea căci după terminarea războiului la tot cazul se va urca prețul repede și nu vom mai fi în stare a le putea vinde sub condiții așa de favorabile ca în prezent.

Nu lăsați norocul să vă treacă pe sub nas, profitați de ocaziune și întindeți mâna după el, căci nu puteți ști din ce tufă sare iepurele!

Lozurile acestea sunt garantate și din partea visteriei statului, ele să primesc ca cauțiune oriunde, să pot lombarda (zălogi), etc., cu un cuvânt sunt cele mai bune lozuri de pe suprafața pământului, concentrate fiind în ele toate câștigurile necesare și dorite!

Adăstind cu plăcere comenziile onorațiilor cetitorilor, semnăm

(1050) 1—3

Cu deosebită stîmă.

Ustrendá Banka Úc. Spol. Budapest, Váci-körút 31.

„Cele mai frumoase!”

Așa să chiamă volumașul de poezii populare scoase acum de sub tipar de „Librăria Națională” dela Orăștie, poezii alese de dl Seb. Bornemisa, redactorul revistei „Cosinzeana”.

Cel cărora vă plac poeziile populare (și la toată lumea plac pentru farmecul din ele!), cumpărați-vă această cărticică de poezii populare și veți avea o neîncetată plăcere citindu-le, căci ele sunt într-adevăr, cum le spune titlul cărții: „Cele mai frumoase!”

Prețul 60 filerl, trimise franco

Compactor român

executind lucrări de compactorie, dela cele mai simple până la cele mai fine, — legături de cărți pentru biblioteci, broșuri, proto-coala pentru cancelarii, cărți de bănci legate în pînză, piele ori molschin, trainic și fin, cu vig-nete simple ori aurite, —

— avem la Orăștie! Recomandăm celor ce au biblioteci private ori a societăților, să se adreseze pentru compactarea cărților din ele, dlui **Petru Ibleș**, compactor în Orăștie. (6) 1—

Motor de benzin
de 2½ H. P.

să afle de vânzare la subserisul. Folosit abia un an de zile Stau bun pentru el. Prețul 700 cor.

Nagy Ferencz

lăcătuș în Orăștie (Szászváros)
 (1052) 1—3 Str. Dealului 3.

Căsătorie.

Doresc cunoștința unei femei în vîrstă dela 25—35 ani în scopul căsătoriei. Sunt om de 38 ani. Mă aflu în America. Am o situație bună atât aici cît și acasă. — Zestre nu doresc nimic, decît o inimă nobilă și o fire bună, și o bună econoamă casnică. Personal eu nu am nici o patimă, decît că doar fumez și eu. Aș prefera o tovarășe care ar fi dispusă a locui mai mulți ani în America. O-aș asigura din parte-mi că nici cînd nu va regreta. Dacă e văduvă ce are un copil, acolo nu e pedecă. Scrisori serioase se vor adresa la Administrația „Libertății” care le va trimite la locul destinat.

(1040) 3—3

80 bucăți acții

de ale băncii „Ardeleana” sunt de vânzare. Oferte sub „X. Y. acții” primește administrația foii „Libertatea”. 1045 3—3

Anul I. și II. din „BOBÎRNACI”, dînd cîte un volum de 100 pagine, cu mii de glume, umor, satiră, — foarte producătoare de haz, — le avem legate în volume deosebite, pe care le vindem cu 35 cenți unul, trimis franco recomandat la America.

Administrația „Libertatea” în ORĂȘTIE (Szászváros) sau la Librăria Națională, tot aici.

CA
conducător de librărie

afle aplicare în „Librăria Națională” S. Bornemisa din Orăștie

un tînăr priceput în afaceri de librărie

ori un

absolvent de școală comercială serios și muncitor.

Reflectanții să se înștiințeze în scris până în 10 August n. comunicîndu și pretenziunile și eventualele atestate și scrisori de recomandatie.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de scriitor notarial în comuna Șugag, (comit. Szeben) să escrie concurs cu următoarele emolumentei:

1. Salariu anual 800 cor. din cassa alodiala.
2. Remunerațiune de matriculant substituit 120 cor.
3. Din pasportele de vite 120 coroane.

Diurne în cauze de dări și afaceri comunale pe zi 3 cor.

La venite laterale încă poate conta după diligența sa până la 100 cor:

Cei cu praxă sunt preferiți.

Cererile sunt a să înainta instruate cu atestatele de aplicație până în 10 August a. c. oficiului comunal.

Șugag, 20 Iulie 1913

primăria comunei:

George Gros Oct. **Berghezan**
 prim. not.

(1046) 2—2

Practicant de notar.

Să caută un student absolut ca practicant de notar pe timp de un an.

Salariu lunar 30 cor., vipt și coartir.

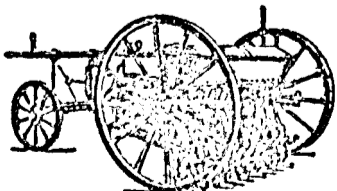
Postul să poate ocupa îndată.

Deslușire la administrația foii.

(—) 2—2

Frații GÖMÖRI, Magazin dela fabrică Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.

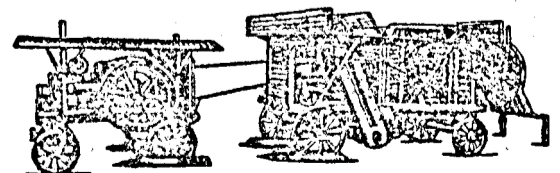
Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jerek** în **Blansko**.

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care corăspunde într-o toată timpulul de față.

Mașinile de imblătit cu motor, instalările de mori și mașinile de imblătit, pe cari le-am lîferat firma **FRAȚII GÖMÖRI** sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onorațiilor economi.

Mal departe recomandăm următoarele mașini speciale: tăvălugul pentru zdrobirea pleișului cu suluri de piatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunt și mal mare; cum și a se mîna cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă. Instalări complete pentru țiglarie, mașini pentru producerea cimentului și spargerea petrișului.

Garnituri de imblătit cu motor: distinse cu numeroase premii prime, lîferăm pe lingă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea la purtarea mașinilor de imblătit trimitem gratis un monteur la fața locului.

Cumpărătorii serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îl cercetăm noi acasă personal pe speșele noastre, prin ceea-ce cumpărătorii crușă proviziunea agentului, ajung deci mai lefîn în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Telefon Nr. 188

CAPITAL SOCIAL Coroane 1,200.000.
Giro-Conto la „ALBINA“ — Postsparkassa ung. 29.349

Telefon Nr. 188

„Banca Generală de Asigurare“ societate pe acții în Sibiu (Nagyszeben) — este:

intia și singura bancă de asigurare românească, înființată de băncile românești de împrumut din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **Parteniu Cosma**, directorul-executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca Generală de Asigurare“ face totfelul de asigurări în deosebi: asigurări contra pagubelor din foc și asig. asupra vieții în cele mai favorabile combinațiuni.

Asigurările se pot face la oricare bancă românească (Institut de credit), precum și la agenții și bărbaiții de încredere ai Societății. — Prospecte (îndrumări și lămuriri), tarife și informațiuni se dau gratis și îndată.

Persoanele cunoscute ca acizatori buni și cu legături, pot fi primite ori-când în serviciul Societății.

„Banca Generală de Asigurare“ dă lămuriri gratuite în ori-ce treburi de asigurare, fără deosebire că acele asigurări sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze la: „Banca Generală de Asigurare“, Centrala din Sibiu—Nagyszeben ori la Agenturile ei principale din Brașov (fil. „Albina“) și Arad (Józsefőherceg-ut 1a), în Orăștie la „ARDELEANA“ (dl Simion Dămian, funcționar).

Carol König

pictor de odăi,
de firme și zidiri,

ORĂȘTIE, Piața riului Nr. 7.

(986) 13-26

VINURI

vechi și noi — de vîndut!

Adresați-Vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos), **PETRU BENEĂ**, căci Vă trimite numai *vinuri bune, curate* și pe lângă prețurile cele mai moderate!

Vinuri vechi: Vin alb 82 fl., Rizling 86 fl.,

Roșu 1 cor. Siller 84 fl. Carbenet 1 cor. 10 fl.

Vinuri noi: Alb 64 fl., Siller 66 fl., Rizling 68 fl.

Rachle de trevere (comină) K. 1.60. Rachle de comină, specialit. K. 2.20.

Prețurile sunt semnate după litru, în fleri. Vinurile și rachia să expedieze sub îngrijirea proprie, dela 50 litri în sus, cu rambursă. *Vase împrumutate pe timp de 2 luni.* Pentru calitatea vinului garantez:

PETRU BENEĂ, proprietar de vii în Șiria Világos, (Arad. m.)

20-20 (947)

OLIVIU PASCU,

= inginer diplomat =
ORĂȘTIE—SZÁSZVÁROS
Strada Beriiului Nr. 8.

Întreprinde ori-ce lucrări tehnice și anume: măsurări de pământ, de păduri, parcelări, corecții de hotar, brazde, cît și desemnări de mape și schițe.

Pregătește planuri și prelininare privitoare la ori-ce-fel de clădiri și alte lucrări; edifică vile, case de locuit, clădiri economice, plafoane, și poduri de betonarmat, șosele, trenuri normale, trenuri economice și industriale, canale, apeducte, jilipe, etc.

Interesații sunt rugați să adresa cu încredere firmelor, care cu plăcere le va sta la dispoziție!

8-28 (1023)

Boltă și crișmă de vîndut.

În ulița de frunte a comunei Cioara, e de arîndat sau de vîndut o crișmă, împreună cu prăvălie, trafic. sare și timbre. Localul stă din prăvălie, crișmă mare, trei odăi și cugnă, șopru, grajd, ghețar. Băgîndu-mă în altă întreprindere, acestea le dau în arîndă ori le vînd, cu preț favorabil.

Armin Mendel

(1034) 4-6 din Cioara (Alsófeh. m)

O brutărie (pecărie)

în o comună mare, cu fabrică în ea, avînd peste 3000 locuitori, vara sunt mai multe mii de lucrători în comună,

e de vîndut

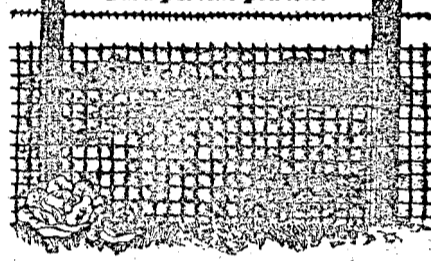
dîmpreună cu tot arangeamentul ce să ține de brutărie. E singură brutărie în comună. Din cauze familiare să face vînzătoare.

Adresa o dă administrația foii. (1047) 2-2

Garduri, tare ieftine!

Producție indigenă!

Fără păreche potrielt!

(994) Ușor de montat! 13-20

Neamărate scrisori de mulțumită adevărate că

Teșetura de drot „HUNGARIA“

e neîntrecută, distinsă!

Să face din drot răsucit. Prețul pe metrul pătrat 32 fleri și mai mult

Să comandă numai la fabricantul

Alexandru Haidecker,

fabrică de sunii de drot și de garduri de drot în

Budapesta, VIII., Ūllői-ut 48/85

Serviciu repede, favorabil și punctuos.

— Catalog ilustrat, gratis și franco!

„Compagnie General Transatlantique“

Linia Franceză

Linie regulată directă de vapoare repezi,

Havre—Newyork

și
Canada

peste Basel (Elveția) și Paris.

Cancelarii:

Budapesta, VII. Baros-tér. 15.

Telefon: József 14-97.

(1033) 5-25

CASSA DE PĂSTRARE (Reuniune) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște, primește depuneri spre fructificare

cu 5 și 5½%

după mărimea sumei și termenul de abzicere.

Darea de interese o plătește institutul.

(1042) 3-20

DIRECȚIUNEA

Dela stația Piski cale de 4 kilometri, în comuna Cărpiniș (Gyertyámos), să află o

boltă de vînzare,

dîmpreună cu casa și grădină. Boltă e în ființă de 43 ani în mâna proprietarului de acum. Stă din local de crișmă, boltă, 2 odăi de locuit, cugnă, șură, 2 grajduri și alte edificii laterale. Oradină cu 1400 vițe de viel

Informații mai de-aproape dă proprietarul **Kohn Mor** din Orăștie (Szászváros).

(1051) 1-3

Casă cu cafenea de vînzare!

În Orăștie, Drumul-țării, să vînde din mână liberă casa de sub Nr. 17, cu tot arangiamntul de lipsă unei cafenele; are licențe pentru *beuturi și cafenea*. Casa constă din 7 odăi, bucătărie, chelnărie, cuglărie, șopron, curte mare și fîntină.

Informații dă administrația acestui fol. (1044) 3-3